

**1** Nevzpomínám si, kdy jsem se naposledy v životě cítila šťastná. Vlastně ani nevím, jestli se mi něco takového vůbec někdy přihodilo. Lidé kolem mě to slovo používají často, říkají *šťastné a veselé*, když se blíží Vánoce, září štěstím po boku svého partnera, zmiňují se o štěstí, když se jim narodí zdravé dítě, když přinese první vysvědčení i když jim vyhrknou slzy na jeho maturitním večírku. Já používám slovo *štěstí*, když ráno vím, kde další noc přespím. Štěstím pro mě je vydělat si na nejzákladnější potřeby, jsem maximálně šťastná každý den, kdy mi nezazvoní telefon a nějaký cizí nezaujatý hlas mi oznámí „váš syn má zase problém“. Takových dní bylo hodně, ale mnohem víc bylo takových, kdy jsem sama věděla, že Lukáš má problém. A já také. Byly to desítky, stovky, tisíce dní...

I proto jsem dneska bezdomovec. Žádná špinavá socka sedící celý den v parku, žebrající od kolemjdoucích drobné a s noclehem u teplovodního potrubí, to chválabohu ne. Jsem vyšší kasta – jsem moderní bezdomovec. Mám pár lidí, co jsou mi blízcí, mám práci, mám stále sílu žít a ještě možná i trochu bojovat, jenom jsem bez domova. Vlastně, když to tak sumarizuju, mám toho opravdu dost na to, abych si plnými doušky vychutnávala pocit klidu, rovnováhy a stability.

A co s tím štěstím? Nedělám si velké naděje, ale kdoví, možná ještě zjistím, co to vlastně je. Jestli budu mít konečně trochu štěstí...

Zatím mě při pohledu na můj dosavadní život napadne jediné – že to byla série špatných rozhodnutí. Mých špatných rozhodnutí. Nevěřím na osud, na to, že už dávno před mým narozením se kdosi tam nahoře rozhodl vyzkoušet si na mně nejvyšší zátěžový stupeň. Takovou kombinaci událostí by totiž nebyli schopni vymyslet ani „tam nahoře“, ani v nejtemnějším pekle. Ne, ne, všechno jsem si to namíchala já. Namíchala, uvařila i vyžrala. Až potom jsem začala zachraňovat, co se dá, s výčitkami svědomí, s pocitem viny, s přesvědčením, že když jsem to zpackala, musím to také napravit.

Musím zachránit Lukáše.

**2** Dostala jsem zvláštní a docela vzácné jméno Vladislava. Zjistila jsem to, až když jsem šla do školy, do té doby mi rodiče neříkali jinak než Vladka. Pro děti, s nimiž jsem se kamarádila, jsem byla prostě Čeča. Zřejmě to vzniklo z toho, že matka mě odmalička parádila, šila mi podle střihů z *Burdy* ty nejkrásnější šaty a vždycky jsem pro ni byla její načančaná holčička.

Opravdu jsem byla vytouženou dcerou, která přišla na svět po stejně vytouženém starším bratrovi. Ale zatímco on dostal klasické mužské jméno Tibor, já jsem byla pro ně živým, veselým a chodícím symbolem jejich lásky, dali mi tedy jméno složené z jejich jmen – Vlasta a Ladislav. Rozmazlovali mě přímo ukázkově, cokoli jsem chtěla, vždycky se mi snažili vyjít vstříc a podpořit mě. Neměli žádný důvod krotit mé nápady, a už vůbec ne mě za něco trestat. Ale nesnášeli lhaní, už při naivních dětských výmluvách mi zdůrazňovali, že lhát se nemá. Případů, kdy mě místo Vladko oslovili rozzlobeným Vlado, bylo jen několik. Jak zní moje celé jméno, jsem se tak skutečně dozvěděla až jako prvnačka.

Rodiče dělali všechno pro to, aby nám nic nechybělo. Do naší domácnosti přibylo dokonce nádherné novoučké, ještě voňavé piano, jemuž musela uvolnit místo i starožitná almara po babičce. Nejdřív se na něm učil hrát Tibor, po něm já. Nikdo nehnul ani brvou, když jsme si na něm po-

sté přehrávali prstokladové etudy, zato obrovské nadšení propuklo v den, kdy jsem konečně bezchybně zahrála Čajkovského koncert b moll.

„Uč se. Jak ti to půjde, záleží už jen na tobě,“ zněla povzbudivá věta mého otce, ať jsem se pouštěla do čehokoli. Důvěřoval mi a s matkou mě podpořili, i když jsem se rozhodla jít na pedagogickou školu. „Chceš pracovat s dětmi? To je krásné povolání, budeme moc rádi,“ s touto myšlenkou a s vírou v mé schopnosti a mou samostatnost mě v patnácti letech vyprovodili na internát bez obav, že opouštím domov a jak si v takovém věku ve velkém světě poradím. Poradila jsem si. Sama jsem věřila, že jdu správným směrem, a věděla jsem, co chci. Chci jít ještě na vysokou, vystudovat fakultu tělesné výchovy a sportu, potom si najít dobrou práci, v níž spojím sport a práci s dětmi, a budu nejspokojenější člověk na světě! Nádhera! Tak nějak si svoji budoucnost v devatenácti letech představuje asi každý.

I v tom mě rodiče podpořili. Jestli na to máš, jestli si troufáš, jestli tě studium baví, udělej to. Naučila jsem se rozhodovat a svá rozhodnutí také realizovat. Šlo to, měla jsem radost, že mi všechno funguje jako hodinky. Bavilo mě běhat desítky kilometrů na běžeckém okruhu, plavat až do posledních sil, učit se a sbírat dobré známky. Všechny své úspěchy jsem doma s radostí oznamovala rodičům a rodiče se z nich radovali společně se mnou. Až přišla novinka, kterou jsem za úspěch nepovažovala. Dokonce mě zaskočila, přišla nečekaně, v mých odvážných adolescentních plánech vůbec nikde nefigurovala. Zkřížila mi plány a v krásně nalinkovaném životě přehodila výhybku do oblastí, o nichž jsem nic nevěděla, a ani jsem vědět nechtěla. S tím, že na to je ještě čas.

Otěhotněla jsem.

**3** Ve dvaadvaceti jsem už sice věděla, jak lze otěhotnět, ale to bylo z mých informací o tom, jak to mezi muži a ženami funguje, asi tak všechno. Muži či spíš kluci byli pro mě kamarádi z ulice. I já jsem jako pubertální dítě patřila do party, která vysedávala na lavičkách, chodila na kofolu a později na pivo, scházela se po bytech jednou u toho, pak zase u tamtoho. Líbilo se mi to, bylo to nezávazné období života před uzavíráním takzvaných vážných vztahů, kdy jsme se všichni kamarádili se všemi bez jakýchkoli vedlejších úmyslů. Patřila mezi nás i Maja, která nám už ve čtrnácti ukazovala, jak se správně drží cigareta, byl tam Dano – ve škole čtyřkař, ale na ulici nepsaný vůdce gangu, Ivan, který vždycky vymyslel něco, co nás dostalo do problémů. Dodnes nechápu, jak jsem mu i já, holka z dobré rodiny, sežrala, že neexistuje lepší zábava než házet sněhové koule na pomník padlých vojáků z naší vesnice. Když pod nápořem našeho dělostřelectva praskla pamětní tabule, rozutekli jsme se na všechny strany a při vyšetřování svou účast na tomhle chuligánství zapírali jako jeden muž. S výjimkou jednoho – Stana, který všechnu vinu vzal na sebe. Na akci sice skutečně byl, ale jen se na nás s mírným pohrdáním díval. Jemu nešlo o dětinskou zábavu, on si už tehdy víc všimal křivek děvčat při házení sněhových koulí a uvažoval, které by stály za detailnější pro-

zkoumání. Tipuju, že i k činu, který nespáchal, se přiznal právě proto, aby jako hrdina zaimponoval holkám.

Fungovalo mu to. Točily se kolem něj od patnácti let a na každé zábavě či diskotéce se ukázal vždycky s jinou. S úsměvem od ucha k uchu, sebevědomý a očividně sám na sebe pyšný. Tak to bylo i na jakémsi plese v kulturním domě, kam naše rodina vyrazila v plném počtu. Já v nádherných šatech, které mi matka ušila přes noc. Navíc jsme přemluvily otce, aby zaběhl do galanterie koupit červené perličky, protože bez nich by velký výstřih až do půlky zad prostě nebyl tak efektní jako na modelce v *Burdě*. Neměl s tím problém, právě naopak. Vždy byl rád, když se za jeho dcerou všichni ohlíželi.

Dala jsem si s ním povinné kolečko, ale když kapela začala hrát *Lístoček z brezy dolu vodou pláva*, zvedla jsem oči ke stropu.

„Tati, pojďme si sednout,“ zamumlala jsem mu do ucha. „Nechci se ztrapňovat.“

„Jak myslíš, Vladko, mně už to taky asi stačilo,“ vzal mě, celý zadýchaný, v podpaží a odváděl k našemu stolu.

„Smím prosit?“ ozvalo se zničehonic za našimi zády. Stano s profesionální zdvořilostí kývl na pozdrav mé matce, sedící u stolu. „Samozřejmě pokud tví rodiče dovolí.“

„S radostí, když ji povedeš lépe než já, mladý muži,“ zachraňoval s úsměvem situaci otec, protože matka ztuhla údivem a já šokem. Co chce místní Casanova ode mě? Zapomněla jsem, že *Lístoček z brezy* je odrhovačka, kterou mi pravidelným hraním před každým oznámením znechutil vesnický rozhlas, zavěsila jsem se do Stana spíš ze zvědavosti, co se bude dít, než unesená štěstím, že si mě všiml.

„Fakt dobře tančíš,“ usmál se na mě v pauze mezi *Lístočkem z brezy* a *Stupavskou krčmou*.

„Počkej, až zahrajou něco od Boney M, potom uvidíš, jaké tance mám opravdu ráda,“ udržovala jsem zdvořilostní konverzaci.

„A mě bys nemohla mít ráda?“

Myslela jsem si, že špatně slyším. Ta věta opravdu patřila mně? Jen pár metrů od nás seděla u stolu blondýnka ve vyzývavých modrých šatech, s níž Stano přišel. Můj výstřih na zádech se s tím jejím na hrudi nedal srovnávat. Znuděně usrkávala ze skleničky, Stana nespouštěla z očí a čekala, kdy se jí konečně bude věnovat. Překvapením jsem zkazila i obyčejný valčíkový krok.

„Nespletl ses náhodou? Tvoje přítelkyně sedí tamhle...“

„To není moje přítelkyně.“

„Vždyť jsi s ní přišel!“

„No a?“

„Tak asi je.“

„Chtěl bych, abys ty byla moje přítelkyně,“ řekl stejně klidně, jako kdyby oznamoval, že venku se setmělo. Zase jsem zkazila valčíkové kroky a vykročila příliš prudce mezi jeho nohy. Uf, počítej pořádně, Vladko. Raz, dva, tři, raz, dva, tři...

„Tak co, dokázala bys mě mít ráda?“ Kapela krátkými fanfárami oznámila, že si dává pauzu, protože, *ha-ha-ha, hudba, ryba, dyňa, sviňa potrebujú pohár vína*. Stano se přede mnou ještě džentlmensky uklonil a doprovázel mě k rodičům. „Přemýšlej o tom,“ stihl mi ještě zašeptat do ucha, dřív než se zeširoka usmál na matku. „Vracím vám ji nerad, ale určitě si s ní chtějí zatancovat i jiní.“

Matku komplimenty neobměkčily, viděla jsem na ní, že se jí můj tanečník ani trochu nelíbí. Sledovala ho ještě ostřejším zrakem než jeho modrá blondýnka.

„Dávej si na takovéhle typy pozor, Vladko,“ řekla mi,

když se už na parketu točil kolem té své přítelkyně-nepřítelkyně. „Sukničkář zůstane sukničkářem celý život.“

„Mami, neblázni! Jenom jsme si trochu zatančili, *Stupavská krčma* má k erotickým tancům daleko,“ vyzouvala jsem si nenápadně pod stolem nové boty, aby si nohy odpočinuly.

„Jen aby, Vladko, jen aby. Takovíhle muži dělají ženy nešťastnými.“

„Budu na to myslet, jestli mě ještě jednou vyzve k tanci.“ Za jiných okolností měla matka můj humor ráda, ale dneska se nechytala.

„Radši se mu vyhýbej.“

Ne že by Stano vstoupil na vesnickém plese nesmazatelně do mého života, ale vyhnout se mu při nejlepší vůli nedalo. Pravidelně jsme se setkávali ve vlaku, kterým on jezdil do Bratislavy za prací a já do školy. I tam jsem ho vždycky vídala přituleného k nějaké slečně v kupé. Buď jsem s nimi celou cestu jen tak prokecala, nebo jsem stála na chodbičce u okna, když bylo jasné, že chtějí být radši sami.

„Kam ses vypravila?“ stál jednou náhle v úzké chodbičce vedle mě. Vlak se rozhoupal a on nenašel lepší způsob, jak nespadnout, než mě obejmout kolem pasu. Zvláštní, vůbec mi to nebylo nepříjemné.

„Nechtěla jsem vás vyrušovat, očividně jste se dobře bavili sami.“

Mávl lhostejně rukou směrem ke kupé. „S tebou je mnohem lepší zábava než s ní. Ty jsi vtipná a bystrá.“ Nikdy bych si nepomyslela, že mi právě od něj tyhle triviální komplimenty tak zalichotí. Ale vysvětlujte někomu ve dvaceti letech, že jsou to banality, na jaké borci typu Stana chytají naivky jako já. Spolkla jsem mu to. Velmi rychle.



Dokonce jsem si to dokázala zdůvodnit, že i takový větroplach konečně zjistil, jak skvělé jsou cílevědomé studentky ve srovnání s tuctovými buchtami, které ho přestaly bavit po pár týdnech.

Samozřejmě že jsem se nechala trochu dobývat. Chodil za mnou na kolej s vytrvalostí hodnou stopovacího psa, byl vždy pozorný, milý a šarmantní. Zamilovala jsem se tak, jak se to člověku stane jen jednou za život, zamilovala jsem se nebezpečným způsobem. To je takový, kvůli němuž úplně oslepnete a vůbec neregistrujete, že objekt vaší lásky ani zdaleka neprožívá to co vy.